

כ"ח ניסן	כניסת שבת	יציאת שבת
ה'תשפ"ה	18:35	19:53
ירושלים	18:57	19:55
ת"א	18:47	19:56
חיפה	18:56	19:53
באר שבע		

אילו של יצהק

פרשת "שמיני"

די אם נתבונן בדברי המדרש (ויקרא רבה, פרשה א', אות ט"ו) כדי להבין כיצד יש לנהוג: "צא ולמד ממושה, אבי החכמה, אבי הנביאים, שהוציא ישראל ממצרים, ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים ונתעסק במלאכת המשכן - ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו שנאמר: "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיֵּדְבֶר" (משיח). ממדרש זה ניתן להצביע על ההבדל המהותי בין משה לבן בני אהרון נדב ואביהוא: שליטה עצמית הנובעת מהתבוננות **וזהירות** - הפך מפזיזות.

אומר המדרש (ילקוט שמעוני תהילים):
קיימת סתירה לכאורה בין שני פסוקים: מחד גיסא מורה דוד המלך ע"ה: "עֲבַדוּ אֶת-ה' בְּיִרְאָה; (תהילים ב', י"א) - יש לעבוד את הבורא ביראה ובפחד. מאידך גיסא אומר דוד: "עֲבַדוּ אֶת-ה' בְּשִׂמְחָה; באו לפניו, בְּרִנָּה. (ק, ב') - יש לעבוד את ה' בשמחה. הא כיצד?
התשובה לכך, שאין מדובר בשמחה הנובעת מגאווה, מהתפרקות, והתרת רסן. שמחה כזאת בוודאי אינה יכולה לשכון בצוותא עם יראה וכבוד, כי פריקת עול כזאת נובעת מחסור במחשבה. על "שמחה" מסוג זה כבר כתב החכם מכל אדם: "וְאַחֲרֵיתָה שְׂמֹחָה תִּנָּה" (משלי י"ד, י"ג)
ברם, מדובר בשמחה הנובעת מתחושת שלמות פנימית שאינה מהווה סתירה ליראה מן הבורא הגדול.
וכך כותב רבנו יונה: בשעה שאדם מפחד מזולתו הוא עומד ונרתע ודואג. אבל כלפי בורא העולם, הקב"ה הדבר אינו כך; אדרבה, כשהאדם מתבונן בגדולתו של בורא העולם וירא מפניו, באותה שעה הוא גם מפתח רגשי שמחה, מפני שמתוך אותה הבנה ויראה, האדם מתעורר לקיים את מצוותיו באהבה ושמחה.

כיצד אפשר להתחזק ביראת שמיים?
אומרים חכמים: הסגולות הנכונות לחיזוק האדם ביראת שמים הן שיהיה מצוי הרבה בבית הכנסת ובבית המדרש, וכן לבקש שלום. בנוסף להיזהר לקיים מצוות עשה של "מפני שיבה תקום", וכן לתת מעשר, ולעסוק בתורה בתמידות מידי יום. להיות עניו ושפל, ולהחזיק בביתו ספרי פוסקים הלכה ומוסר. לחשוב באכילה בשבת שהיא לכבוד שבת. למעט בדיבור ולהרבות בשתיקה, וגם יתפלל לה' יתברך שיחזקהו ביראת ה' טהורה.

חלקה השני של פרשת השבוע, היא "פרשת הכשרות". בחלק זה מונה התורה את בעלי החיים הטהורים ושאנים טהורים ואת סימני הטהרה.

התורה קובעת בפרשתנו (י"א, ג'-ז') מפורשות את הכלל, שכל חיה או בהמה המצוידת בשני סימני טהרה (מעלת גרה ומפריסת פרסה) מותרת באכילה. האחרות אסורות!

זאת ועוד, התורה נוקבת בשם ארבע חיות בלבד הנמצאות בקבוצת הביניים, שלהן רק סימן טהרה אחד אשר גם הן אסורות. וכאן עולה השאלה: מה יהיה דינם של חיות אחרות מקבוצת הביניים אם ימצאו במילים אחרות: בפסוקים אלה, התורה קובעת **בוודאות**, שרק ארבע חיות שייכות לקבוצת הביניים, שלהן סימן טהרה אחד:
גמל, שפן, ארנבת וחזיר.

מאז הוכרז חוק זה בתורה, נתגלו יבשות חדשות, ובהן מיני חיות חדשות, אולם דברי התורה קיימים כאז כן עתה. אף חיה אחת, חוץ מארבע אלו הנזכרות לעיל, לא נמצאה שיהיה לה אחד משני הסימנים ללא הסימן השני. שנינו בחולין (ס:) "אמר ר' עקיבא: וכי משה קניג (צייד) ובלסתר (יורה חיצים) היה?" כיצד ידע חוקים אלו, ואף פרסמם? - משיב התלמוד: "מכאן תשובה לאומרים אין תורה מן השמים." ע"כ

עובדה שאין להכחישה היא, שבידי משה היו ידיעות מפורטות אודות סוגי החי השונים ועל תכונותיהם האופייניות. ידיעות ברורות, תכליתיות ומדויקות עד להדהים. עובדה היא, שמשה היה סגור ומבודד עם עמו במדבר. לא עמדו לרשותו כל אמצעי מחקר שהם, ורגלו לא דרכה על יבשות שאמש בזמנו לא ידע אפילו על קיומן.

עובדה היא, שמשה רבנו ידע לפני יותר מ 3000 שנה את אשר ידוע לנו היום, לא בדרך המחקר וההוכחה האמפירית, אחרי אלפי שנות התנסות והתבוננות, כאשר מרחבי תבל הדום לרגליו. אם כך, קיימת רק אפשרות הגיונית אחת לגבי זיהוי מקורו של ידע זה: **תורה מן השמים**.

גם אחותה, התורה שבע"פ נתנה לה מופת כי היא אלוקית. אמרו חז"ל בחולין (נט:). כל בהמה שאין לה שניים למעלה בידוע שהוא מעלה גרה ומפריס פרסה וטהורה. ומאין נודע זאת להם שלא נמצא מין אחד בעולם שהוא טמא וחסר שיניים העליונים? ומי בכל חכמי הטבע מעולם ועד עולם יוכל להגיד זאת. (מאורות הפרד"ס)

ספר שמות, הקרי' בפי הרמב"ן "ספר הגאולה", פותח בתיאור ירידת אבותינו למצרים (אע"פ שכבר מסופר על כך בסוף ספר בראשית), כיוון ש"ספר הגאולה" צריך שיתחיל בתיאור הגלות ויסתיים בגאולה.

ומהי הגאולה שבה מסתיים ספר שמות (בחמשת פרשיותיו האחרונות)? לא היציאה ממצרים ולא הכניסה לארץ ישראל, ואף לא מתן תורה, אלא הקמת המשכן בו שרתה השכינה.

אולם קביעה זו, שסיום ספר שמות בהקמת המשכן נועדה לציין את הגאולה, כרוכה בתמימה מסוימת:

לאחר שהסתיימה מלאכת בניית המשכן, כסה הענן את אוהל מועד, ומשה לא היה יכול להיכנס למשכן מפני הענן - "וַיִּכַּס הָעֲנָן, אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד; וַיִּכְבֹּד ה', מֵלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן. וְלֹא-יָכַל מֹשֶׁה, לְבֹא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד--כִּי-שָׁכַן עָלָיו, הָעֲנָן; וַיִּכְבֹּד ה', מֵלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן." (שמות, מ', לד-לה)

משה רבנו לא יכול היה להיכנס אל המשכן! היה זה לאחר חדשים שבהם בני ישראל התאמצו לחזור בתשובה על חטא העגל. הם יחלו שהשראת השכינה במשכן תסמל את סליחת החטא - הענן שורה, כבוד ה' מלא את המשכן - אבל אי אפשר להיכנס! האם מצב זה מסמל את הגאולה?

אמנם מיד בתחילת ספר 'ויקרא' קורא הקב"ה למשה רבנו להיכנס אל המשכן, ככתוב: "וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה", אך בסיום ספר שמות, המסמל כאמור את הגאולה, מנוע משה רבנו מכניסה! האם לא היה ראוי לסיים את ספר שמות בכניסתו של משה רבנו למשכן? מה מסמל סיום הספר באי כניסה זו?

ספר "שיחות לספר" כותב כי אמנם ייעודו של המשכן הוא להראות את קרבת ה' לישראל ולהביע את הרעות לעם ישראל. אנו בניו של הקב"ה ואנו שואפים מאוד לקרבתו ולאהבתו, אך מצדנו, לעולם עלינו לגשת אל הכרת יחסים מופלאים אלו **ברגשי יראה תוך התבוננות ברוממות ה' ובגדולתו**, לפי שרק היא יכולה לשמש בסיס איתן לאהבת ה'.

יראה זו צריכה לשכון קבע במחשבתנו ואל לה לסור.
על אוצר רוחני זה יש לשמור שלא יישמט מאתנו בסיבובי דרך החיים - בנשוב רוח חזקה של מאורעות ותלאות, או הצלחות מדהימות.

לפיכך סיומו של ספר שמות, החלק המסמן את הגאולה וקרבת האלוקים הנצחית, מסתיים באי כניסתו של משה, **כי הגאולה האמיתית היא ההגעה לשלב של אהבת השם יתברך המבוססת על יראה**.

ואולי זה גם מה שעמד בבסיס חטאם של בני אהרון, נדב ואביהו המופיע בפרשתנו....

חלקה הראשון של הפרשה עוסק באירועי היום השמיני לימי המילואים (ימי הכשרתם של אהרון ובניו לעבודת הכהונה). ביום זה, יום השמחה הגדולה של ראשית העבודה הסדירה במשכן, ביום בו נתקדשו אהרון ובניו לכהונה, ארע אירוע טראגי:

"וַיִּקְחוּ בְנֵי-אֶהֱרֹן נָדָב וָאִיְהוָה אִישׁ מִחֵתָתוֹ וַיָּתְנוּ בָּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂמוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם. וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'." (י', א-ב)

בני אהרון מתו לעיני העם כולו. נורא הדבר, אך כנראה, היה במותם לקח כה נחוץ ודחוף, שהיה כדאי להשביט את השמחה ביום גדול וקדוש זה.

מבואר בגמרא (סנהדרין נ"ב, א'), שהחטא שבגיניו מתו בני אהרון היה משום **שזלזלו בכבוד משה ואהרון**.

"וכבר היו משה ואהרון מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן. אמר לו נדב לאביהוא: אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור אמר להן הקב"ה: נראה מי קובר את מי"

והרי מצווה אותנו תורתנו הקדושה (יט, ג): **"אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ"**,

ואומרת הגמרא (נדה לא ע"א): "תנו רבנן: שלושה שותפין יש באדם - הקב"ה ואביו ואמו". כלומר: על האדם להכיר במי שבראו - בסמכותם ורוממותם של ההורים, ובציוויי של הבורא יתברך אדון הכל, **וכשיש סמכות שכפופים בפניה, סמכות הורים ומורא שמים, הרי זו ערובה לבלימת התאוות והגבלת המאוים!**

ויש, שמשורש זלזול זה, נדב ואביהוא קיבלו על עצמם בקלות ראש, מבלי שנמלכו באביהם תחילה ומתוך שייחסו ערך מופרז לאישיותם והיו סבורים שדי להם בשיקול דעתם, או אולי מטוב ליבם ביין - לעבוד את השם יתברך בדרך שלא נצטוו לעשותה.

בפרשתינו אנו קוראים על החיות הטמאות שאחת מהן היא הארנבת. בגמרא מסופר על המלך היווני תלמאי, שהושיב שבעים ושניים זקנים בחזרים נפרדים והורה להם לתרגם עבורו את התורה ליוונית. הוא עשה זאת כדי שלא יוכלו לשנות דבריו מדעתם, שהרי אם חלקם ישנו את התרגום וחלקם לא - הוא יגלה זאת במהרה. אולם משמיימים נתנו עצה בלב כל אותם הזקנים, וכולם שינו את התרגום מדעתם באותם מקומות בדיוק, וכך לא גילה המלך את הדבר.

מדוע היה צריך לשנות את התרגום? משום שבמקומות מסוימים היה עלול המלך לטעות, ולפרש את פשט לשון הכתובים על דרך של כפירה, ולכן ניסחו זאת הזקנים כך שלא יהיה מקום לטעות. כך היה בנוגע לרוב השינויים, אולם שינוי אחד נבע מסיבה אחרת: אשתו של תלמאי נקראה "לאגוס" - שפירושו "ארנבת" ביוונית. חששו החכמים שאם יתרגמו את הארנבת שבפרשת שמיני כלשונה, ייעלב המלך ויחשוב שהכניסו את שם אשתו בתורה בין שאר שמות החיות הטמאות כדי ללעוג לו ולצחוק עליו. לכן תרגמו הזקנים במקום ארנבת - "דאסיפודה", שפירושה ביוונית "שעירת רגליים" כדי למנוע תגובה אפשרית זו מתלמאי.

אבל נשאלת השאלה: למה שתלמאי בכלל יעלה בדעתו דבר כזה? האם לא ברור שהפרשה באה ללמד על בעלי החיים האסורים באכילה, ולכן מוזכר שם ארנבת, ואין שום קשר לאשתו שבמקרה קוראים לה כך? אלא היו שהסבירו שחשדו של תלמאי היה מתעורר בשל עובדה ששאר בעלי החיים שבפרשה מוזכרים בלשון זכר (חזיר, שפן, גמל), ורק הארנבת הוזכרה בלשון נקבה במקום ארנב. אבל הסבר אפשרי אחר הוא, שיש אנשים שתמיד מוצאים סיבות להיעלב. לפעמים זה עניין של אופי שנובע מרגשי נחיתות, ולפעמים זה קשור לרווח חברתי; אם אשדר שנעלבתיו אוכל לסחות התנצלויות, פיצויים, ולהכפיש את דמותו של המעליב בעיני אחרים, ולזכות באהדתם וכדומה. מול אנשים כאלה שמחפשים להיעלב מכל דבר אין הרבה מה לעשות. הם יכולים למצוא עלבון גם בדברים התמימים ביותר ולהקים סביבו רעש גדול. לכן, חשוב להיזהר לא להעליב - אבל גם לא להגיע למצב שבו אנשים מנצלים 'העלבונות' כדי לסתום פיות. (ותן חלקון)

בסוף הפרשה, מתארת התורה את הנזק הנגרם מן האכילה האסורה וזה לשונה: **"אֶל-תִּשְׁקְצוּ, אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, בְּכָל-הַשָּׂרָץ, הַשָּׂרָץ; וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם, וְנִטְמַתֶּם בָּם. כִּי אֲנִי ה', אֱלֹהֵיכֶם, וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי; וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, בְּכָל-הַשָּׂרָץ הַרְמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ."**

אם נתבונן בציווי זה, נבחין כי נאמר: **"אֶל-תִּשְׁקְצוּ, אֶת-נִפְשֵׁיכֶם, ... וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם, וְנִטְמַתֶּם בָּם."** המילה **"וְנִטְמַתֶּם"** כתובה ללא האות א', מכאן למדו חז"ל, שהמאכלים האסורים לא רק מטמאים את האוכל אותם, אלא גם מטמטמים את ליבו והופכים אותו לנעול וסגור בפני כל השגה רוחנית (יומא דף לט ע"א).

סיפור מעניין בנושא זה נכתב ב'דגל מחנה אפרים' ו'בצפנת פענח' (לרבי יעקב יוסף הכהן כ"ץ - שהיה תלמידו וממשיך דרכו של הבעש"ט), אודות שאלה שנשאל הרמב"ם ע"י קהילה מישראל ושעל האגרת היו חתומים עשרות אלפים מבני קהילה זו שהצטרפו לשאלה, ונושא שאלתם היה, שכיון שעניין תחית המתים אינו מפורש בתורה אלא מדרשות חז"ל שהובאו בגמרא (סנהדרין צ:), א"כ זה ענין של סברא, אף אנו יש ביכולתנו לדרוש ולהוכיח איפכא. הרמב"ם הזדעזע משאלה זו, ומסיבות השמורות עמו לא רצה להשיב להם, אך שלח את תלמידו הגדול רבי שמואל אבן תבון שישב להם, ותוכן דבריו הוא: **שהנה נפש האדם היא דם הנעשה מהמאכל והמשקה שלו, ונעשה ע"י כמה ביורורים, ומבחר הדם נכנס בלב, ומהלב יורד המובחר והדק אל המוח ושם שורה השכל וחיות של האדם.** ומי ששומר עצמו ממאכלות המותרות והאסורות הטמא, נעשו דמיו צלולים וטהורים ויש לו לב טהור, והמוח והחיות שלו נעשה טהור להשיג אמת שהוא אלהות של כל העולמות המחיה את כולם, וכן להיפוך חס ושלום, נעשה שכלו עכור ומעופש בדעות זרות, וחיות שלו נעשה בחינת מת, ונעלם ממנו אמיתות החיות שהוא אלוקות של כל העולמות, ונטמא ונופל לדעות זרות, וטמא טמא יקרא לכל דבר. לכן התנאים והאמוראים ובעלי המידות וחכמי המשנה שמרו נפשם, ולכן האיר אור שכלם, והיה שורה עליהם רוח הקודש לפרש כל מאמר סתום בדת התורה הקדושה. ומדבריהם שאתם כופרים בדברי חז"ל, ברור הוא שלא נזהרתם ממאכלות אסורות, והשכל והדעת שלכם נטמטם ע"י מאכלות אלו ועל כן הוא נמשך אל הטומאה, ואיך תוכלו להכריע בשכליכם נגד רבונתנו חכמי התלמוד אשר רוחב לבם היה רחבה מני ים. ומוסיף להם רבי שמואל אבן תבון אזהרה: אחר שהעזו פניהם וירדתם לכפירה, קרובה פורענותם לבוא.

ומסיים שאכן כך אירע עמם, שבא עליהם מלך אחר והרגם, ורצו להמיר דתם, ולא קבלו אותם, ומעט מהם נמלטו לרמב"ם וחזרו בתשובה.

וכתב ה"אור החיים" (יח, ג) בשם האריז"ל, כי לפעמים אדם משתנה מטוב לרע בטבעו ומזוג, ולא ידע מאיזה סיבה, והוא עצמו יתמה איך נהפך בדעתו, והסיבה לכך היא מחמת שאכל אדם מאכל שיש בו חלקי הרע, והשומר עצמו ממאכלות הרעות יתגבר בו החפץ בדברים הנוגעים לנפש.

נמצאנו למדים כי בכוחם של אכילת המאכלות האסורים לאטום את נשמת האדם. אלא שיש לנו להבין מהי אטימות זו ומה הן תוצאותיה, לכשנבין, נדע להעריך אל נכון את חשיבותה העצומה של טהרת המאכלים והשפעתה המכרעת על עולמו הרוחני של האיש היהודי.

אם כן, מיהו האדם? בבסיסו של כל נברא טמון **חסרון** ייחודי המבדל בינו לבין האחר ואמרו חכמים, כי מהותו של חסרון זה הוא הרצון. הרי אומר **הרצון השונה שבכל נברא מגדיר את חסרונו ויוצר את צרכיו הייחודיים**

הרצון והחסרון הבסיסי המופיע באדם עם לידתו, בגרסתו הבסיסית הוא מופיע. במהלך חייו ייחשף האדם לחסרונות חדשים ולכשיתאווה להם ברצונו, ייקנה בו אלו את שבייתם. עם לידתו תאוה הרצון האנושי למוון ושינה, לאחר מכן תצטרף תאוות הבשרים בהמשך תאסף אליהם תאוות הממון והכבוד ואם יזכה האדם תבקר אף תאוות החכמה.

אלא שלמדנו חז"ל שבמעמקי ליבו של כל נברא חבויה תאוה נוספת הלא היא התאוה לידע את ה' הגדול והנורא ולהרגיש מציאותו. תאוה זו אינה מתעוררת בליבו של האדם אלא כאשר ימאס בתאוותיו הקודמות. ומתוך שרוב הבריות מתאוות לאלו הראשונות ומייקרות מציאותן כל חייהן, הרי שאין תאוה רוחנית זו ניכרת אלא במתי מעט.

התאוה להרגשת הבורא עדינה היא עד למאוד ותורה שלימה היא צריכה, לידע האיד לעוררה ומשנתעוררה כיצד להבעירה ומשבושרת היא כיצד לשמרה, שבנקל ניתן לאבדה. תאוה זו מלפפת לו לאדם ומביאתו לידי חולי האהבה עד שזועק לבוראו "נפשי חולת אהבתך". אמנם, משזכה האדם להרגשת הבורא משמרה הוא בקנאות, יודע הוא בנפשו כי כל תאוות העולם הזה - לאורם צעד בעברו, לא ישוו בה באהבת ה' זו, ומתוך כך מחמד הוא אותה ומשמרה כעשיר הבהול על ממונו, בלעדיה, למת מהלך ייחשב.

כאשר אנו רוצים לקנות לעצמנו איזה דבר מאכל, ואנו רואים על אריות המוצר רשימה של רכיבים שאין לנו כל מושג במהותם, אנו מרגיעים את עצמו במחשבה שיקנארה, זה בסדר... אבל צדיק מתייחס למאכל בלתי כשר כאל **רעל**, ועד שלא התבררה לו במאת אחוזים כשרותו של המוצר ללא פקפוק, הוא פשוט מפחד להתקרב אליו.

היה זה לפני עשרות בשנים. **הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל** הבחין שהחנווני במושב תפרח שבו התגורר באותה עת, העמיד על שולחנו למכירה מסטיקים שכשרותם היתה מפקפקת. הוא רכש בפטיות את כל היסטוק' והשליכם אחר כבוד אל מקומם הראוי להם - בפח האשפה.

ת"ח מבני המקום תהה באזניו לפשר הדבר ושאל: "הרי על העטיפה מופיעה חותמת של הכשר פלוני, שעליו מפקחים רבנים, ויש הסומכים עליהם?" - אולם רבי שמשון לא אבה להידרש לגופה של טענה זו, אלא התייחס לעניין באופן כללי, בהסבירו מאין נובעים חילוקי הדעות בעניין זה: "הגישה שלך היא האם זה 'כשר' או 'טרף', אבל לדידי הנושא הוא אם יש כאן 'טמטום הלב'! (כדרשת חז"ל על מאכלות אסורות). רק 'חסר' לי שהבן שלי יפגוש באחד מחבריו, והלה יכבד אותו במסטיק כזה..."

בוהירות ניתן לסכם ולומר, כי הסיבה בעבורה מתייחסים בני אדם בסלחנות ל"הידורם" לדוגמה של חולי הצליאק בבחירתם את המזון הנכנס לתוך פיהם יותר מאשר להקפדתם של בעלי התשובה בכשרות המאכלים, אין מקורה ברוע לב חס ושלום **אלא בחוסר מודעות לנזקי המאכלות האסורים.** בעוד תופעות הלוואי של הגלוטן מותירים רושם הניכר לעין, אין האטימות הרוחנית נראית מיד מן השפה ולחוץ, שמורה היא רק לאלו המבקשים את הרוחניות.

"והיתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את-נפשותיכם בְּכָל-הַשָּׂרָץ הַרְמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ. כִּי אֲנִי ה' הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיִּתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי." (י"א, מ"ד-מ"ה)

רבנו בחיי בן אשר כותב שהקדושה הזו לישראל אינה אלא במעשה התורה והמצוות, "כי עם התורה והמצוות יתחזק כוח השכל ויחלש כוח התאוה". **"והיתקדשתם"** - זוהי קדושת מצוות, ואחר כך - **והייתם קדשים"**.

אומרת הגמרא במסכת יומא (לט, א): "תנו רבנן: והתקדשתם והייתם קדושים - אדם מקדש עצמו מעט - מקדשין אותו הרבה, מלמטה - מקדשין אותו מלמעלה". כלומר, הקשר של היהודי עם הקדושה, הדבקות שלו עם התורה והמצוות, תלויים בראש ובראשונה באדם עצמו! "תחילתו עבודה וסופו גמול, תחילתו השתדלות וסופו מתנה". לפי היחס והכבוד שרוכש האדם כלפיו יתברך כך הוא יקבל חזרה.

אצל הקדוש ברוך הוא אין משחקים. אם תיתן לו אצבע הוא יתן לך שתי אצבעות. אם תתן לו יד הוא יתן לך שתי ידיים. הכל נמדד אצלו לפי הנכונות שלך להשקיע ולהתאמץ, כפי היחס שלך אליו כך הוא מצידו יתן לך בכפל כפליים... אך תחילת העבודה תלויה בך! אין מתנת חנין! זוהי הדרך להגיע למעלת הקדושה; להתחיל! להראות את אות הרצון! לעשות את הפסיעה הראשונה! מכאן והילך כבר זוכים לכל השאר כמתנת שמים!

לע"נ אסתר מזרחי בת יחזקאל וכתון ז"ל
ולב"ע ב' עבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ ר' יצחק ב"ר נסים מזרחי ז"ל
ולב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.